

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/315/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117224721
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8117224721.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom PhD. v právnej veci žalobcu: Z. Z., J.. XX.X.XXXX, G. S. Š. XXX, XXX XX K., právne zastúpená JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava 811 09, IČO: 35 807 598, právne zastúpený: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava o zaplatenie 3.374,96 Eur a o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky takto

rozhodol:

I. Súd zastavuje konanie v časti týkajúcej sa sumy 114,14 Eur s príslušenstvom.

II. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 3.260,82 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 19.1.2018 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere č. 8460186, z 11.11.2005, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru v znení: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavujúca dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.“ je neprijateľná.

IV. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 8.12.2017 domáhal vydania bezdôvodného vo výške 3.374,96 eur obohatenia a určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmluve o úvere zo dňa 11.11.2005 č. 8460186. Žalobu odôvodnil tým, že za úver vo výške 1.327,76 eur (40.000 Sk) mal zaplatiť poplatok 1.261,37 eur (38.000 Sk), teda že celkovú čiastku vo výške 2.589,13 eur (78.000 Sk) uhradí v 12 splátkach po 215,76 eur (6.500 Sk) s tým, že poplatok vo výške 1.261,37 eur je z 2/3 tvorený nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy. Za predmetný úver uhradil sumu 4.702,72 eur, teda žiadal vydať ako bezdôvodné obohatenie rozdiel medzi poskytnutou a uhradenou sumou (4.702,72 eur - 1.327,76 eur). Navrhol určiť, že zmluvná podmienka v predmetnej úverovej zmluve o uznaní dlžnej sumy vrátane poplatku vo výške 1.261,37 eur zahŕňajúcom úroky a náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere s tým spojenou administratívou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalobu v tejto časti odôvodnil tým, že žalovaný za uvedený poplatok neposkytol žalobcovi žiadne reálne plnenie a poukázal na viaceré právoplatné rozhodnutia všeobecných súdov. Konštatoval, že v zmluve o spotrebiteľskom

úvere chýbali náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. a), e), g) zákona č. 258/2001 Z. z.. Navrhol priznať mu náhradu trov konania.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Dôvodil, že v zmysle § 137 písm. d) CSP nie je prípustná žaloba o určenie právnej skutočnosti. Vyslovil názor, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je premlčaný ako v objektívnej, tak aj v subjektívnej premlčacej lehote. Výšku dohodnutého administratívneho poplatku považoval za primeranú. Tento bol v zmluve jasne uvedený a žalobca sa dobrovoľne rozhodol pre uzavretie úverovej zmluvy s vedomím o cene úveru. Poukázal na viaceré rozhodnutia všeobecných súdov. Konštatoval, že žalobca mal možnosť prehodnotiť podmienky poskytnutia úveru a samotné uzatvorenie zmluvy. Argumentoval, že existuje neodstrániteľná prekážka veci rozhodnutej - res. iudicata, v podobe rozhodcovského rozsudku sp. zn. SR 3159/06, kde zmluva bola posúdená ako platný a odplatný právny úkon. Namietal aj výšku žalovaného bezdôvodného obohatenia, pričom konštatoval, že 24.11.2010 bol žalobcovi poukázaný preplatok 114,14 eur, teda rozdiel medzi platbami a poskytnutým úverom predstavuje 3.260,82 eur. Navrhol žalobu zamietnuť.

3. K tomuto vyjadreniu sa písomným podaním doručeným súdu 18.4.2018 vyjadril žalobca, pričom zobral žalobu v časti sumy 114,14 eur späť. Uviedol, že podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. ak sa spotrebiteľ môže domáhať určenia neplatnosti celej zmluvy, môže sa domáhať aj určenia neplatnosti časti zmluvy v zmysle zásady, že vo väčšom je obsiahnuté menšie. Uviedol, že úverová zmluva obsahuje neprijateľný administratívny poplatok. Dôvodil, že vo vzťahu k premlčaniu je potrebné vychádzať zo skutočnej, nie len predpokladanej vedomosti oprávneného o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu, preto námietku premlčania považoval za nedôvodnú. Zakomponovaním rozhodcovskej doložky do úverovej zmluvy došlo k narušeniu rovnováhy medzi právami zmluvných strán. Navrhol žalobe po čiastočnom späťvzati vyhovieť.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie všetkými dôkaznými prostriedkami, ktoré súdu predložili alebo označili strany sporu, teda vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi oboznámením obsahu celého spisu jeho prečítaním a konštatovaním, že na č. I. 1 a nasl. je samotná žaloba, na č. I. 4 sa nachádza zmluva o úvere uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným dňa 11.11.2005, na č. I. 5 a nasl. sú všeobecné podmienky poskytnutia úveru, na č. I. 6 a nasl. je rozpis úhrady jednotlivých súm z tohto úverového vzťahu, na č. I. 8 a nasl. sa nachádza rozsudok tunajšieho súdu č. k. 11C/42/2012-46 zo dňa 13.9.2013, na č. I. 12 a nasl. je rozsudok KS PO č. k. 15Co/219/2013-91 zo dňa 21.8.2014, na č. I. 28 a nasl. je vyjadrenie žalovaného k žalobe, na č. I. 34 a nasl. je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 3159/06 zo dňa 7.8.2006, na č. I. 37 a nasl. sa nachádza rozsudok KS NR č. k. 25Co/695/2016-125 zo dňa 14.6.2017, na č. I. 42 a nasl. sa nachádza rozsudok KS TN č. k. 5Co/351/2016-56 zo dňa 17.5.2017, na č. I. 48 a nasl. sa nachádza rozsudok KS NR č. k. 6Co/430/2016-211 zo dňa 29.11.2017, na č. I. 53 a nasl. sa nachádza rozsudok OS BA I č. k. 7C/195/2012-149 zo dňa 30.6.2016, na č. I. 57 a nasl. sa nachádza rozsudok OS PO č. k. 12C/110/2016-38 zo dňa 18.5.2017, na č. I. 61 sa nachádza rozsudok OS ZH č. k. 9Csp/68/2016-45 zo dňa 1.8.2017, na č. I. 70 sa nachádza ospravedlnenie žalovaného z neúčasti na dnešnom pojednávaní a napokon súd oboznamuje aj písomné podanie žalobkyne označené ako čiastočné späťvzatie žaloby a vyjadrenie sa k vyjadreniu žalovaného, ako aj ostatným spisovým materiálom.

5. Dňa 19.4.2018 tunajší súd vyhlásil rozsudok č. k. 16 Csp 315/2017-111, ktorým zastavil konanie v časti týkajúcej sa sumy 114,14 Eur s príslušenstvom, žalovanému uložil povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 3.260,82 eur s prísl., vyhlásil žalovanú zmluvnú podmienku za neprijateľnú a žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalovaný. Namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia, prípustnosť žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky podľa § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku, premlčanie uplatneného nároku a prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Uviedol, že žalobca uhradil svoj záväzok dňa 18.10.2010 a teda v prípade určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky nezakladal by takýto rozsudok, žiadne nové práva alebo povinnosti, nebol by ani vykonateľným ani aplikovateľným. Požadovaný nárok žalobcu zo zmluvy o úvere sa stal premlčaný v subjektívnej premlčacej lehote v celom rozsahu dňa 19.10.2012, nakoľko posledná splátka premlčaná v subjektívnej premlčacej lehote bola uhradená dňa 19.10.2010. Žalobcovi zo zmluvy o úvere subjektívna premlčacia lehota začala plynúť odo dňa 25.08.2006, vzhľadom na skutočnosť, že od 25.08.2006 (uhradením istiny vo výške 1.327,76 Eur) žalovanému uhrádzal sumy nad rámec istiny, ktorým sa

hradili úroky a poplatky. Žalobca svoj návrh na súde uplatnil až dňa 08.12.2017 po takmer siedmych rokoch, čo nie je sporné. V ďalšom rozsahu žalovaný poukázal na neodstrániteľnú prekážku konania, ktorú predstavuje existencia veci rozhodnutej, na ktorú je súd povinný prihliadať počas ktorejkoľvek časti konania. O platnosti jednotlivých častí zmluvy o úvere č. 8460186 (teda či zmluva je bezúročná a bez poplatkov alebo nie) už bolo rozhodnuté dňa 07.08.2006, rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., sp. zn. SR 3159/06, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť. Rozhodcovský súd posúdil zmluvu ako platný a odplatný právny úkon a na jeho základe priznal žalovanému voči žalobcovi plnenie. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že z hľadiska res iudicata je prípadná nesprávnosť rozhodcovského rozsudku irelevantná a aj v takomto prípade res iudicata naďalej existuje, preto by súd mal konanie zastaviť pre neodstrániteľný nedostatok konania. Zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobca plnil na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, predmetná zmluva o úvere nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol (nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, zrušeniu zmluvy a pod.) a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Finančné prostriedky pripísané k zmluve o úvere predstavujú zrážky poukazované súdnym exekútorom, ktoré vymohol v exekučnom konaní, pričom exekútorovi bolo dňa 07.11.2006 Okresným súdom Prešov udelené poverenie č. 5707 026269*. Pokiaľ žalobca požadovanú sumu bezdôvodného obohatenia vyčíslil na podklade súm zrazených mu v exekučnom konaní žalovaný si dovoľí poukázať na ustanovenie § 61 zákona č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov „Navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní VYLÚČENÉ.“ Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne, zmeniť tak, že súd žalobu v celom rozsahu zamietne, zároveň si uplatnil náhradu trov konania, vrátane odvolacieho konania.

7. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného písomne nevyjadril.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací uznesením č. k. 24 Co 111/2018 z 13.12.2018 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zrušenie rozsudku odôvodnil tým, že je potrebné sa vyporiadať s námietkami týkajúcimi sa prekážky právoplatne rozhodnutej veci, teda s materiálnou vykonateľnosťou rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., sp. zn. SR 3159/06 zo dňa 07.08.2006 ako aj námietky premlčania vo vzťahu k subjektívnej premlčacej lehote.

9. Súd prvej inštancie po vrátení veci doplnil dokazovanie výsluchom žalobkyne ako aj listinnými dôkazmi prečítaním obsahu celého spisu od ostatného pojednávania konštatovaním, že na č. l. 111 a nasl. sa nachádza rozsudok tunajšieho súdu č. k. 16Csp/315/2017-111 zo dňa 19.4.2018, na č. l. 119 a nasl. sa nachádza odvolanie žalovaného voči tomuto rozsudku, na č. l. 147 a nasl. sa nachádza uznesenie KS PO č. k. 24Co/111/2018-147 zo dňa 13.12.2018 a napokon na č. l. 157 sa nachádza ospravedlnenie žalovaného z neúčasti na pojednávaní, ako aj ostatným spisovým materiálom, pričom zistil tento skutkový stav:

10. Medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom bola dňa 11.11.2005 pod č. 8460186 uzatvorená zmluva o úvere, na základe ktorej sa žalovaný ako veriteľ zaviazal poskytnúť žalobcovi úver v sume 1.327,76 Eur (40.000 Sk, pričom dlžník sa zaviazal zaplatiť veriteľovi sumu 2.589,13 Eur, t. j. istinu zvýšenú o poplatok 1.261,37 Eur, t. j. celkovo zaplatiť čiastku 2.589,13 Eur. V zmluve je uvedené, že suma 2.589,13 eur (78.000 Sk) bude zaplatená v 12 splátkach po 215,76 eur (6.500 Sk). V zmluve absentovali náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. a), e), g) zákona č. 258/2001 Z. z..

11. Žalobca z úveru reálne splatil 4.702,72 eur, čo nebolo sporné. Súdu jej z jeho činnosti známe (napr. vo veci 11C/114/2014), že vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru žalovaného v bode 13 sa uvádza: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi čo do dôvodu aj výšky tak ako je to uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“.

12. Podľa prehľadu o splátkach (č. l. 6, 7) žalobca uhradil žalovanému celkovo 4.702,72 Eur.

13. Na pojednávaní konanom 19.4.2018 v neprítomnosti žalovaného, ktorý sa ospravedlnil právnou zástupkyňa žalobcu uviedla, že zotráva na podanej žalobe v zmysle jej čiastočného späťvzatia čo

sa týka sumy 114,14 Eur a teda uplatňujeme si bezdôvodné obohatenie vo výške 3.260,82 Eur. Konštatovala, že v zmluve chýbajú náležitosti v zmysle vtedy v čase uzatvorenia zmluvy účinného zákona o spotrebiteľských úveroch, teda bezdôvodné obohatenie je z tohto titulu zrejmé a vo vzťahu k neprijateľnej zmluvnej podmienke konštatovala, že táto bola viackrát vyhlásená za neprijateľnú, pričom žalovaný ju naďalej používa. Navrhla žalobe v celom rozsahu vyhovieť, v prípade úspechu si uplatnila náhradu trov konania a konštatovala, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania.

14. Na pojednávaní konanom 28.2.2019 právny zástupca žalobkyne uviedol, že čo sa týka námietky *res iudicata* tu poukazujeme na uznesenie NS SR z 29.1.2015 sp. zn. 3Cdo 27/2011, v ktorom bolo konštatované, že ak ide rozhodcovský rozsudok, ktorý bol vydaný v konaní pri neplatne uzatvorenej rozhodcovskej doložke nejde v takejto veci o *res iudicata*. Čo sa týka 10 ročnej objektívnej premlčacej lehoty poukázal na to, že odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie a vo vzťahu k 2 ročnej subjektívnej premlčacej lehote navrhol vypočúť žalobkyňu, pričom žiadal, aby sa vychádzalo od reálneho dozvedenia sa o náležitostiach v zmluve, ktoré majú alebo nemajú byť. Navrhol preto žalobe v celom rozsahu vyhovieť, pričom nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

15. Na tomto pojednávaní vypovedala aj žalobkyňa, ktorá uviedla, že spotrebný úver si brala nakoľko boli v zlej finančnej situácii, pričom tento úver splácala v priložených poštových poukázkach v mesačných splátkach tak, ako boli dohodnuté s veriteľom v tomto konaní, teda so žalovanou stranou. Následne v auguste 2016 sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS od pani S., že jej zmluva nemá všetky náležitosti a teda, že tento úver preplatila. Konštatovala, že to je všetko čo vie a chce k veci uviesť.

16. Podľa právneho názoru súdu prvej inštancie je nepochybné, že úverová zmluva uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou s poukazom na § 52 a násl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

17. Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

18. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

19. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Súd prvej inštancie taktiež skúmal, či nedošlo k nekalej obchodnej praktike pri nanucovaní účelu úveru „na podnikanie“ spotrebiteľom (porov. najnovšie rozhodnutie ÚS ČR vo veci I. ÚS 1930/11 o porušení práva na spravodlivý proces, ak sa povinnému (dlžníkovi) nepriznajú práva len kvôli držbe živnostenského listu). Navyše účel poskytnutých finančných prostriedkov nevyplýva ani z obsahu zmluvy. Je v záujme veriteľa pri uzatváraní zmluvy, ktorá nemá byť považovaná za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, špecifikovať účel zmluvy priamo v zmluve tak, aby bol jasný a zrozumiteľný.

22. Žalobca nepochybné neuzatváral úverovú zmluvu ako podnikateľ, ale ako fyzická osoba a ani pri jej plnení nekonal v rámci obchodnej či inej podnikateľskej činnosti. Preto s poukazom na § 52 ods. 4 OZ má bez akýchkoľvek pochybností status spotrebiteľa.

23. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

24. Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

25. Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

26. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

27. Súd prvej inštancie zastáva názor, že sporný poplatok nie je vylúčený zo súdnej kontroly neprijateľných zmluvných podmienok v zmysle § 53 ods. 1 OZ, pretože nepredstavuje hlavný predmet plnenia. Za hlavný predmet plnenia v zmysle európskej judikatúry sa považujú podmienky, ktoré upravujú základné plnenia zmluvy a ktoré ju ako také charakterizujú (napr. rozsudok Caja de Ahorrosy Monte de Piedad de Madrid, EÚ:C:2010:309, bod 34). Administratívny poplatok dohodnutý v úverovej zmluve rozhodne nie je základným plnením zmluvy, a preto nepredstavuje jej hlavný predmet plnenia.

28. Druhý prípad vylúčenia súdnej kontroly je nie samotná cena, ale primeranosť ceny na jednej strane a tovaru a služieb na druhej strane ako protiplnenie (napr. rozsudok C-26/13 zo dňa 30.4.2014 vo veci Arpád Kásler, Hajnalka Káslerné Rábai proti OTP Jelzálogbank Zrt, bod 54). Podmienky, týkajúce sa protihodnoty, ktorú dlhuje spotrebiteľ veriteľovi alebo ktorá má vplyv na skutočnú cenu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť veriteľovi, teda v zásade nepatria do tejto druhej kategórie podmienok vylučujúcich súdnu kontrolu, s výnimkou otázky, či je výška protihodnoty alebo cena, ktorá je dohodnutá v zmluve primeraná službe veriteľa (rozsudok C-143/13 z 26.2.2015 vo veci Bogdan Matei, Iona Ofelia Matei proti SC Volksbank Romania SA bod 55, 56).

29. Súd v danom prípade neskúmal sporný administratívny poplatok z pohľadu primeranosti jeho výšky, ale skúmal jeho charakter v intenciách posúdenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, teda či spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zo zmluvy pritom nevyplýva, za čo vlastne sa tento poplatok platí, preto absentuje požiadavka jeho určitosti. Spotrebiteľ tak platí za niečo, čo po materiálnej stránke mu nie je dodané. Pri spotrebiteľských úveroch je pritom nevyhnutné, aby dohodnutými poplatkami sa platilo za skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe sp. zn. AZ17U 192/2010 zo dňa 3.5.2010, v ktorom sa konštatuje záver, že poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné: „Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene... Preverenie úverovej spoľahlivosti (bonity) a výšky úrokovej miery, ktorými banka odôvodňovala vyrubenie poplatku za spracovanie pri poskytovaní úveru Vrchný krajský súd odmietol a uzavrel, že uvedené činnosti vykonáva banka vo vlastnom ekonomickom záujme minimalizovať nevyhnutnosť vlastných pohľadávok. Spotrebiteľ dôvodne a v dobrej viere očakáva, že banka mu poradenstvo a informácie o poskytnutí úveru poskytne zadarmo. V konečnom dôsledku predstavuje zmluvná podmienka neprijateľné zaťaženie spotrebiteľa, pretože je spotrebiteľovi účtovaný poplatok bez toho, aby banka spotrebiteľovi poskytovala skutočné protiplnenie“. Súd dodáva, že tento záver si osvojil aj Krajský súd v Prešove napr. v rozsudku sp. zn. 18Co 109/2011.

30. Napokon možno poukázať aj na aktuálnu právnu úpravu Občianskeho zákonníka v znení jeho novely účinnej od 13.6.2014, a to novelou č. 102/2014 Z. z..

31. Vyššie citovanou novelou totiž bol § 53 ods. 4 doplnený o ďalšie neprijateľné zmluvné podmienky a konkrétne pod písm. t/ bola uvedená zmluvná podmienka, ktorá požaduje od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa.

32. Podľa prechodného ustanovenia v tejto úprave § 879p ustanoveniami § 53 ods. 4 písm. s/ a t/, § 53 ods. 7 a § 614a sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 13.6.2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 13.6.2014 sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 12.6.2014, ak nie je ustanovené inak.

33. V tomto spore pri úvere 1.327,76 Eur činil poplatok 1.261,37 Eur. Poplatok, ktorý má pokryť náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere však nemôže byť ovplyvnený výškou úveru a to vedie k záveru o tom, že žalovaný týmto pomerne sofistikovaným spôsobom sa snažil opticky

vyvolať dojem nižšej úrokovej sadzby, aj keď v skutočnosti administratívny poplatok odvíjajúci sa od výšky úveru vo svojej podstate predstavuje úrok. Poplatok 1.261,37 Eur predstavuje takmer 95 % z úveru. Splatnosť úveru pritom bola dohodnutá na jeden rok, to znamená, že v skutočnosti úroková sadzba by predstavovala takmer 100 % p. a., čo by takmer násobne prevýšilo priemernú úrokovú sadzbu obdobných úverov v bankách. Išlo by nepochybne o úrok v rozpore s dobrými mravmi, čo by spôsobovalo neplatnosť zo zákona s poukazom na § 39 a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zrejme to bolo motívom pre žalovaného vyhnúť sa takémuto posúdeniu cez stanovenie administratívneho poplatku.

34. Spotrebiteľ by teda mal platiť administratívny poplatok za dodané skutočné plnenie, musí byť preto predmet administratívneho poplatku určitý a musí byť v primeranej výške. Ak tieto atribúty nie sú splnené, spôsobuje to značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a teda ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Nejedná sa totiž o prípad vylúčenia súdnej kontroly v zmysle § 53 ods. 1 vety druhej, keďže administratívny poplatok nepredstavuje hlavný predmet plnenia úverovej zmluvy (hlavný predmet je poskytnutie úveru za úrok ako to vyplýva z § 497 Obchodného zákonníka), navyše nebol individuálne dojednaný (jeho výšku stanovil žalovaný bez možnosti ovplyvnenia žalobkyňou).

35. Pre posúdenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo potrebné vyhodnotiť úverovú zmluvu podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

36. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme,

37. Podľa § 2 písm. b) citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

38. Podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

39. Podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

40. Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

41. Podľa § 4 ods. 2 písm. a), e), g) citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť, adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

42. Podľa § 4 ods. 5 citovaného zákona od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

43. V zmluve absentovali náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. a), e), g) zákona č. 258/2001 Z. z., preto s poukazom na § 4 ods. 2 písm. g) posledná veta zákona č. 258/2001 Z. z. spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, pričom bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru by spôsobila absencia čo i len jednej z uvedených náležitostí.

44. Podľa § 451 ods. 1 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

45. Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

46. Podľa § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu. V danom prípade bezdôvodné obohatenie je plnením bez právneho dôvodu.

47. Vyššie uvedené právne ustanovenia spolu so zisteným skutkovým stavom teda znamenajú, že žalobca by mal žalovanému vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 1.327,76 Eur a keďže doposiaľ zaplatil 4.702,72 Eur, žalovanému vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 3.374,96 Eur, avšak po vyjadrení žalovaného vzal žalobu späť v časti sumy 114,14 eur, súd preto konanie v tejto časti zastavil postupom podľa § 145 ods. 2 CSP a uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 3.260,82 eur.

48. Z prisúdenej istiny súd priznal aj úroky z omeškania s poukazom na § 517 ods. 1, 2 OZ.

49. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

50. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

51. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z .z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

52. V danom prípade žalobca od žalovaného požadoval úroky z omeškania až od druhého dňa nasledujúceho po doručení žaloby t. j. od 19.1.2018 tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

53. Následne sa súd prvej inštancie musel zaoberať aj námietkou premlčania.

54. Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

55. Podľa § 107 ods. 2 OZ najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

56. Pre začiatok behu subjektívnej premlčacej lehoty sa vyžaduje skutočná a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bol získaný majetkový prospech, a o tom, kto ho získal. Nie je rozhodujúce, že oprávnený sa mohol o tom dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti skôr (rozsudok Najvyššieho súdu 2CZ 35/77 zo dňa 17.12.1978).

57. V súlade s pokynom odvolacieho súdu súd prvej inštancie súc viazaný jeho právnym názorom uvádza, že z výsluchu žalobkyne vyplynulo, že v auguste 2016 sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS od pani S., že jej zmluva nemá všetky náležitosti a teda, že tento úver preplatila, pričom žaloba bola na súd podaná dňa 8.12.2017, teda počas plynutia subjektívnej lehoty, ktorá by žalobkyňu uplynula až v auguste 2018.

58. Objektívna premlčacia lehota plynie od vzniku bezdôvodného obohatenia t.j. v danom prípade od úhrady žalobcu žalovanému. Súd prvej inštancie však zastáva názor, že v danom prípade je potrebné vychádzať z desaťročnej premlčacej lehoty. Žalovaný má totiž v predmete činnosti poskytovanie úverov a preto sa vyžaduje, aby dodržiaval príslušné právne normy vzťahujúce sa na ich poskytovanie. Žalovaný preto minimálne musel byť uzrozumený s tým, že pokiaľ v úverovej zmluve neuviedol obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sú citované v tomto rozsudku napriek tomu, že musel si byť vedomý toho, že ide o spotrebiteľskú úver, nebude môcť od žalobcu žiadať sporné poplatky a pre prípad, že to tak urobí, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzrozumený. Minimálne teda na jeho strane išlo o nepriamy úmysel získať majetkový prospech. Keďže posledná úhrada bola vykonaná 19.10.2010 a až posledná úhrada predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovaného, desaťročná premlčacia lehota uplynie až 19.10.2020, pričom žaloba bola podaná na tunajší súd 8.12.2017.

59. Napokon sa súd prvej inštancie v zmysle uznesenia odvolacieho súdu zaoberal aj žalovaným vznesenou námietkou právoplatne rozhodnutej veci, pričom konštatuje, že k zmluve o úvere boli žalobkyňou pripojené aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, kde v bode 17 bola formulovaná rozhodcovská doložka, v ktorej je uvedené, že všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad, alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. alebo po b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca strana podá žalobu na tomto súde.

60. Rozhodcovský súd totiž môže vec v rozhodcovskom konaní prejednať len vtedy, ak medzi zmluvnými stranami bola v súlade s ust. § 3 zákona č. 244/2002 Z. z. uzatvorená platná rozhodcovská zmluva o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Bez takejto platnej zmluvy majúcej buď formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve (§ 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z.), akýkoľvek rozhodcovský rozsudok nemôže byť podkladom pre exekučné konanie.

61. Rozhodcovské konanie je upravené v zákone č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní.

62. Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),

b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,

c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,

d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namieta,

e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,

f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,

g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),

h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14) alebo

i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,

j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

63. Súd sa teda v danom prípade predovšetkým zaoberal platnosťou rozhodcovskej zmluvy. Tým, že je spracovaná ako formulárová zmluva a to žalovaným, je zrejme, že žalobca nemal možnosť ovplyvniť jej obsah (§ 53 ods. 2 OZ). V zmysle § 53 ods. 2 OZ teda platí fikcia o tom, že rozhodcovská zmluva sa nepovažuje za individuálne dojednanú, opak by musel preukázať dodávateľ, teda v danom prípade žalovaný. V tejto súvislosti možno poukázať na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6MCdo 9/2012, ktorý uviedol: „Návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy sa má predložiť spotrebiteľovi takým spôsobom, aby z neho bolo zrejme, že spotrebiteľovi sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní a aby bolo z neho tiež zrejme, že mu boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie týkajúce sa výlučného riešenia sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom právne akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená“.

64. Navyše v danom prípade si rozhodcovský súd podľa rozhodcovskej zmluvy vyberá sám žalovaný. Už táto okolnosť vyvoláva pochybnosti o nezáujatosti rozhodcovského súdu, keďže aj jeho činnosť má charakter podnikania. Aj Ústavný súd ČR v náleze II. US 2164/10 zo dňa 1.11.2011 uviedol, že v rozhodcovskom konaní ide o vyjasnenie a urovnanie vzájomných práv, ktoré sa realizujú činnosťou rozhodcu v zastúpení strán, ktoré na rozhodcu zmluvou delegovali svoju vôľu. Preto rozhodcovské konanie nie je konaním súdneho typu a to vedie k prísnejšiemu nazeraniu na rozhodcovskú doložku

a jej náležitosti tak, aby nepredstavovali neprimerané podmienky v spotrebiteľských zmluvách a teda nevyvolávali nerovnováhu medzi účastníkmi konania a neviedli k značnej procesnej nevýhode jedného z účastníkov. Táto procesná nerovnováha môže spočívať aj v zbavení spotrebiteľa ochranných ustanovení právneho poriadku o ochrane spotrebiteľa napr. formou rozhodovania na základe zásad spravodlivosti. Ústavný súd ČR ďalej uvádza, že to, aby rozhodcovská doložka v spotrebiteľských zmluvách bola platne dojednaná, predpokladá predovšetkým transparentné pravidlá pre určenie rozhodcu. V tejto súvislosti možno poukázať aj na ďalší nález Ústavného súdu ČR IV. US 2735/11 zo dňa 3.4.2012, v ktorom sa zdôrazňuje, že právo na zákonného sudcu zaručené v čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd sa primerane vzťahuje aj na rozhodcovské konanie. Ak sa výber rozhodcu neurčil podľa transparentných pravidiel, nemôže byť akceptovateľný ani výsledok tohto rozhodovania. V náleze Ústavného súdu ČR II. US 2164/10 sa ďalej uvádza, že rozhodcovské konanie musí zaručovať procesné pravidla porovnateľné s konaním, ktoré by bolo na mieste v prípade, ak by spotrebiteľ neuzavrel rozhodcovskú doložku (napr. ústnosť, priamosť konania, odvolacia inštancia, absencia iných prekážok v uplatnení spotrebiteľských práv). Podmienky ustanovenia rozhodcu a dohodnuté podmienky procesného charakteru musia garantovať rovnaké zaobchádzanie, čo vo vzťahu k spotrebiteľ - podnikateľ znamená zvýšenú ochranu slabšej strany, teda spotrebiteľa.

65. V nadväznosti na vyššie citované nálezy Ústavného súdu ČR súd zdôrazňuje, že z rozhodcovského konania v tomto konkrétnom prípade bola vylúčená zásada ústnosti, rozhodcovský rozsudok bol vydaný bez vyjadrenia žalobcu. Jednoznačne preto možno dospieť k záveru o poškodení procesných práv spotrebiteľa teda žalobcu, pretože jednoznačne rokovací poriadok príslušného rozhodcovského súdu znevýhodňuje spotrebiteľa oproti súdnemu konaniu.

66. Problematikou platnosti rozhodcovskej zmluvy formulovanej žalovaným sa už zaoberali súdy vo viacerých svojich rozhodnutiach, napr. v uznesení Krajského súdu v Prešove 21CoE 89/2013-34 zo dňa 19.6.2013 alebo Krajského súdu v Trenčíne 4CoE 273/2012 zo dňa 22.8.2013. Súdy v nich poukázali na to, že súdna kontrola rozhodcovskej zmluvy platí aj v prípade, že zmluvný vzťah hlavný a vedľajší boli vyjadrený v samostatných listinách. Niet dôvodu vylúčiť súdnu kontrolu formulárovej zmluvy/doložky len preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázaná vôľou spotrebiteľa individuálne vyjednať, aby prípadné spory riešil rozhodca. Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa predkladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľia. Záver o neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy/doložky súdy videli tiež v geografickom faktore v zmysle judikatúry a poukázali na neprimeranú vzdialenosť od miesta rozhodcovského konania, čo je skutočnosťou, ktorá má odradzujúce účinky pre spotrebiteľa vo vzťahu k uplatňovaniu práva (rozsudok súdneho dvora EU C - 240/98-C-244/98 Oceáno Grupo Editorial). Podľa spomínaných rozhodnutí o nekalú zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak spotrebiteľ má podľa rozhodcovskej zmluvy/doložky možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a všeobecným súdom, ale ak by sa podľa takejto doložky, alebo zmluvy začalo rozhodcovské konanie na návrh veriteľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Preto je potrebné považovať takúto rozhodcovskú doložku v celosti za neplatnú, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

67. Z vyššie uvedených dôvodov súd teda vyhodnotil rozhodcovskú doložku ako neplatnú, pričom táto nebol dojednaná samostatne, bola len zahrnutá do všeobecných podmienok poskytnutia úveru, teda na základe takejto rozhodcovskej doložky vydaný rozhodcovský rozsudok je nutné považovať za nulité rozhodnutie - paakt, ktorý v žiadnom prípade nemôže predstavovať prekážku rozhodnutej veci, pričom ani prebiehajúce exekučné konanie na tunajšom súde vedené pod sp. zn. 6 Er 3162/2006 (naposledy 18.12.2013 rozhodnuté o zmene súdneho exekútora) nijako uvedený paakt, teda rozhodcovský rozsudok nelegitimizuje.

68. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na závery rozsudku NS SR 3 Cdo 27/2011 z 29.1.2015. Najvyšší súd v tomto rozhodnutí vysvetlil, že oprávnenie súdu skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej doložky, nevedie k posudzovaniu vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu, súvisí však s potrebou vyriešiť otázku, či a aké právne účinky má vydaný rozhodcovský rozsudok. Pri posudzovaní, či v občianskom súdnom konaní predložený rozhodcovský rozsudok má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu (§ 35 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní) môže súd pristúpiť k riešeniu otázky platnosti

rozhodcovskej doložky alebo zmluvy nielen v exekučnom konaní, ale aj v iných konaniach, napr. pri riešení otázky, či vydaný rozhodcovský rozsudok zakladá pre občianske súdne konanie prekážku res iudicata. Najvyšší súd v tomto rozhodnutí dospel k záveru, že aj rozhodcovský rozsudok ukladajúci povinnosť niečo plniť podľa spotrebiteľskej zmluvy, môže predstavovať prekážku veci rozsúdenej pre občianske súdne konanie, v ktorom sa žalobca domáha určenia, že spotrebiteľská zmluva je neplatná, ale tento právny záver je opodstatnený len vtedy, ak bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky, pretože iba platná rozhodcovská doložka alebo rozhodcovská zmluva zakladá oprávnenie rozhodcovského súdu prejednať a rozhodnúť spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Súd je toho názoru, že uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu je aplikovateľné aj v súdnej veci, ktorej predmetom je vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého plnením bez právneho dôvodu. Okresný súd dospel k názoru, že rozhodcovská doložka medzi účastníkmi pri uzatváraní predmetnej zmluvy o úvere nebola platne uzavretá z dôvodu, že nebola zachovaná jej písomná forma. V texte zmluvy o úvere je síce vyhlásenie navrhovateľky ako dlžníka, že súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sa zaväzuje dodržiavať, ale všeobecné podmienky, v ktorých je v článku 17 predformulovaná dohoda o tom, že všetky spory vzniknuté zo zmluvy o úvere, budú riešené pred rozhodcovským súdom, nie sú podpísané účastníkmi zmluvy o úvere. Nedostatok podpisu na všeobecných podmienkach obsahujúcich rozhodcovskú doložku vyhodnotil už Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 30. 11. 2011 sp. zn. 2Cdo245/2010 tak, že rozhodcovská doložka nebola platne uzavretá. Bez platne uzavretej rozhodcovskej doložky alebo rozhodcovskej zmluvy nie je možné rozhodcovský rozsudok rozhodcovského súdu považovať za rozhodcovský rozsudok s účinkami právoplatného rozsudku súdu a z tohto dôvodu ani nezakladá pre prejednávanú vec prekážku veci rozsúdenej.

69. S ohľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

70. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.